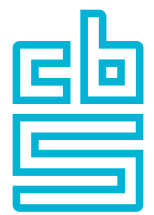

Beleidsinformatie

Veilig Thuis

2e halfjaar 2019

Beleidsinformatie

Veilig Thuis

2e halfjaar 2019

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
-	Nihil
-	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2019-2020	2019 tot en met 2020
2019/2020	Het gemiddelde over de jaren 2019 tot en met 2020
2019/'20	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2019 en eindigend in 2020
2017/'18-2019/'20	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2017/'18 tot en met 2019/'20

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Textcetera, Den Haag en CCN Creatie, Den Haag
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2020.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

1. Inleiding 5

2. Werkwijze Veilig Thuis 6

Advies en ondersteuning 7

Melding 7

Veiligheidsbeoordeling 7

Voorwaarden en Vervolg 8

Onderzoek 8

Overdracht (al dan niet direct na veiligheidsbeoordeling) 8

Monitoring 9

3. Uitkomsten 10

Huiselijk geweld 10

Kindermishandeling 10

4. Duiding van de kwaliteit 13

1. Inleiding

Nederland telt 26 Veilig Thuis-organisaties, die het advies- en meldpunt zijn voor (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling.¹⁾ Slachtoffers, omstanders en professionals²⁾ kunnen contact opnemen met Veilig Thuis als zij een vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Veilig Thuis kan advies en ondersteuning geven over wat de beller zelf kan doen. Is dit niet mogelijk of is de situatie te complex of ernstig? Dan kan de beller een melding doen en komt Veilig Thuis in actie.

Veilig Thuis-organisaties leveren elk halfjaar gegevens aan het CBS ten behoeve van de Beleidsinformatie Veilig Thuis. Deze beleidsinformatie is bedoeld voor gemeenten en de betrokken departementen als ondersteuning voor de beleidsontwikkeling voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Uiteraard kunnen de Veilig Thuis-organisaties zelf ook gebruik maken van de beleidsinformatie in een onderlinge leer- en verbetercyclus. In een informatieprotocol hebben het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS) en het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) vastgelegd welke gegevens de Veilig Thuis-organisaties moeten aanleveren. Het CBS verwerkt deze gegevens tot bruikbare informatie, in de vorm van statistieken en rapportages en publiceert deze zodat iedereen daar gebruik van kan maken.

In deze publicatie worden de resultaten uit de Beleidsinformatie Veilig Thuis over het 2^e halfjaar van 2019 beschreven. Het 2^e halfjaar van 2019 is de tweede verslagperiode waarin de Veilig Thuis-organisaties de gegevens moesten aanleveren volgens de nieuwe versie 2.0 van het Informatieprotocol Veilig Thuis. Deze nieuwe versie is in nauw overleg met alle betrokken partijen tot stand gekomen en sluit aan bij de vernieuwde werkwijze van Veilig Thuis zoals die beschreven is in het Handelingsprotocol Veilig Thuis.³⁾ Met de implementatie van deze nieuwe versie van het informatieprotocol hebben de Veilig Thuis-organisaties meer eenduidigheid en een kwaliteitsimpuls gegeven aan de gegevenslevering aan het CBS.

1) Zie <https://veiligthuis.nl/>

2) Voor professionals geldt een meldcode, zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

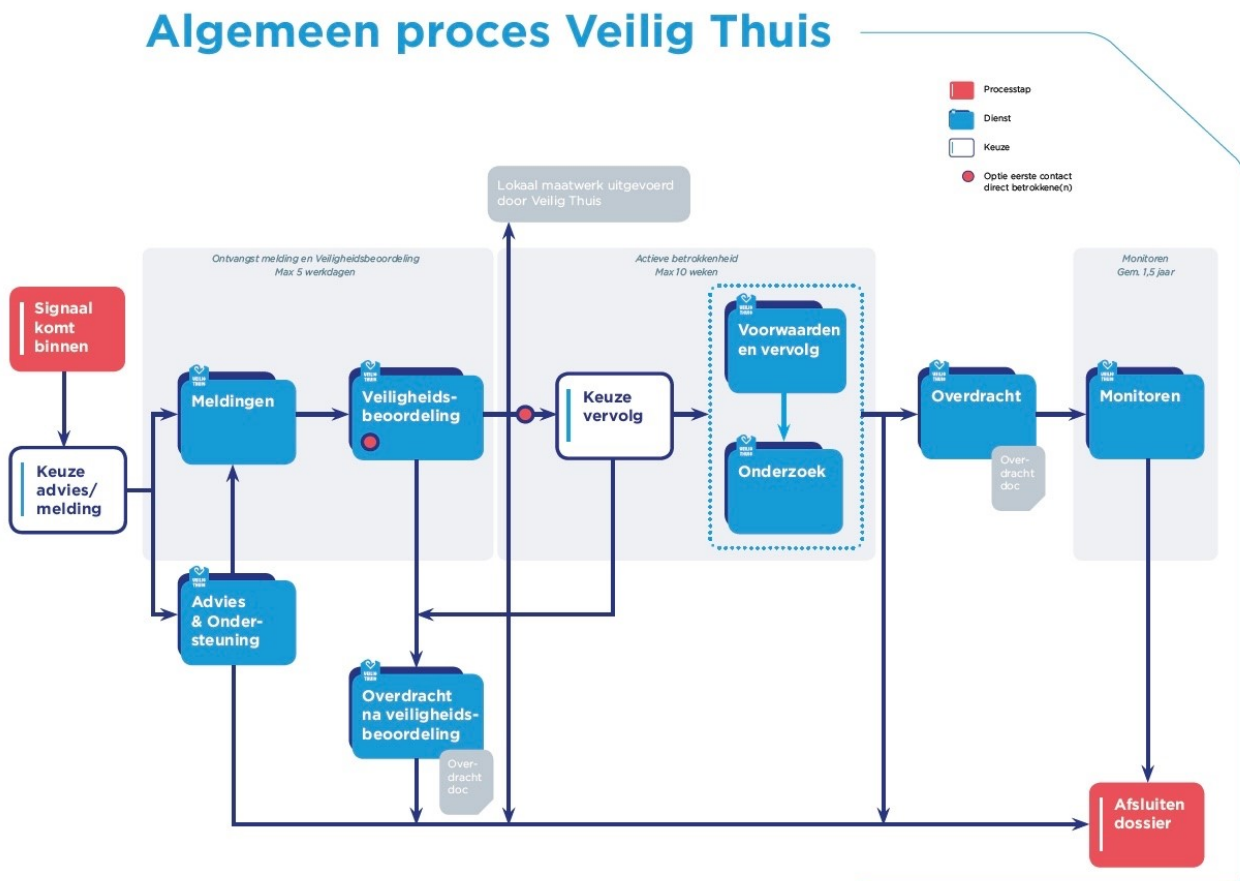
3) Zie https://veiligthuis.nl/veiligthuis-interactief-protocol_v3/

2. Werkwijze Veilig Thuis

In de vernieuwde werkwijze Veilig Thuis hebben de Veilig Thuis-organisaties hun wettelijke taken uitgewerkt in acht activiteiten:

- Advies en ondersteuning
- Meldingen
- Veiligheidsbeoordeling
- Overdracht na veiligheidsbeoordeling
- Voorwaarden en Vervolg
- Onderzoek
- Overdracht
- Monitoren

Onderstaand schema uit het Handelingsprotocol Veilig Thuis geeft de samenhang weer van al deze delen van het werkproces van Veilig Thuis.

Hieronder wordt een korte beschrijving van elke activiteit gegeven¹⁾ én wordt beschreven welke gegevens over elke activiteit bij het CBS worden aangeleverd.

1) Deze korte beschrijving is gebaseerd op het Handelingsprotocol Veilig Thuis.

Advies en ondersteuning

Een op de behoefte van de adviesvrager afgestemde set van aanwijzingen, raadgevingen en tips met als doel de adviesvrager in staat te stellen zelf verder te kunnen handelen in situaties van huiselijk geweld en/of kindermishandeling of bij een vermoeden daarvan.

Van elk advies zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Start- en einddatum²⁾
- Gemeente
- (Vermoedelijke) aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling
- Aanvullende informatie over de veiligheidsproblematiek
- Vermoedelijke duur van het huiselijk geweld of kindermishandeling
- Functie of rol adviesvrager³⁾
- Organisatie van adviesvrager⁴⁾

Melding

Het kenbaar maken aan Veilig Thuis van een situatie of vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling met vermelding van de persoonsgegevens van de betrokkene(n).

Van elke melding zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Datum melding
- Functie of rol melder⁵⁾
- Organisatie van melder⁶⁾
- Anonieme melding (J/N)
- (Vermoedelijke) aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling
- Aanvullende informatie over de veiligheidsproblematiek
- Vermoedelijke duur van het huiselijk geweld of kindermishandeling

Veiligheidsbeoordeling⁷⁾

Besluitvorming door Veilig Thuis over de vervolgstappen die naar aanleiding van de melding gezet worden en over de vraag aan welke professional of instelling de verantwoordelijkheid voor de verdere aanpak van de melding wordt toebedeeld.

Van elke veiligheidsbeoordeling zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Datum veiligheidsbeoordeling
- Inhoud veiligheidsbeoordeling
(vervolgstappen bij VT, overdracht, geen vervolg, inzet regionale maatwerktaak VT)

2) Eén advies/ondersteuning kan uit meerdere contactmomenten bestaan.

3) Bij een beroepsmatige betrokkenheid wordt de functie van de adviesvrager gevraagd; bij een niet-beroepsmatige betrokkenheid wordt de rol van de adviesvrager gevraagd.

4) Alleen bij beroepsmatig betrokken adviesvragers.

5) Bij een beroepsmatige betrokkenheid wordt de functie van de melder gevraagd; bij een niet-beroepsmatige betrokkenheid wordt de rol van de melder gevraagd.

6) Alleen bij beroepsmatig betrokken melders.

7) Voorheen triage genoemd.

- Veiligheidstaxatie
(o.a. acute onveiligheid, structurele onveiligheid, multi-problematische leefsituatie, geen zorgen over veiligheid)

Voorwaarden en Vervolg

Veilig Thuis werkt met het gezin of huishouden en met de ketenpartners samen aan verdere hulp en behandeling.

Van elke dienst 'Voorwaarden en Vervolg' zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Start- en einddatum
- Aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling na inzet dienst (conclusie Veilig Thuis)
- Aanvullende informatie over de veiligheidsproblematiek
- Vermoedelijke duur van het huiselijk geweld of kindermishandeling

Onderzoek

De dienst 'Onderzoek' wordt ingezet als er nog geen antwoord is op de vraag of er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. De dienst 'Onderzoek' wordt ook ingezet in het geval de leden van het gemelde gezin of huishouden niet willen samenwerken met Veilig Thuis.

Van elke dienst 'Onderzoek' zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Start- en einddatum
- Aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling na inzet dienst (conclusie Veilig Thuis)
- Aanvullende informatie over de veiligheidsproblematiek
- Vermoedelijke duur van het huiselijk geweld of kindermishandeling
- Uitkomst onderzoek

Overdracht (al dan niet direct na veiligheidsbeoordeling)

Veilig Thuis kan bij de uitvoering van meerdere diensten het besluit nemen tot overdracht. Dat kan na afronding van de veiligheidsbeoordeling, na de dienst 'Voorwaarden en Vervolg' en na de dienst 'Onderzoek'. Overdracht is mogelijk aan:

- een of meerdere professionals, diensten of instellingen;
- de direct betrokkenen zelf.

Van elke overdracht zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Het type partij aan wie is overgedragen⁸⁾
- Of de ingezette hulp al aanwezig was of nieuw is ingezet

Monitoring

Nagaan of aan de veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan, of directe en stabiele veiligheid wordt hersteld en of gewerkt wordt aan herstel van schade als gevolg van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling.

Van elk monitoringsmoment zijn de volgende kenmerken aangeleverd bij het CBS:

- Datum monitoringsmoment
- Veiligheidsscore (op een schaal van 0 tot 10)

Daarnaast leveren de Veilig Thuis-organisaties ook nog enkele gegevens over alle dossiers/casussen die actief zijn geweest in de verslagperiode (begin- en einddatum, gemeente). Het casusnummer zorgt voor de verbinding tussen alle meldingen, diensten, overdrachten en monitoringsmomenten die bij de betreffende casus horen.

⁸⁾ Bijvoorbeeld het cliëntsysteem, een GGZ-instelling of het sociaal team.

3. Uitkomsten

In deze rapportage wordt de definitie van huiselijk geweld en kindermishandeling gebruikt zoals Veilig Thuis die hanteert.

Huiselijk geweld

Lichamelijk, geestelijk of seksueel misbruik of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring (definitie artikel 1 Wmo 2015). Met 'huiselijke kring' worden (ex-)partners, familieleden en huisvrienden bedoeld. Het woord huiselijk verwijst niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden) maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel misbruik. Het kan de vorm aannemen van (ex-)partnergeweld, eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, kindermishandeling, geweld tegen of verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders.

Kindermishandeling

Vorm van - voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige - interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Het gaat hierbij om: seksuele mishandeling, fysieke mishandeling, emotionele/psychische mishandeling, fysieke verwaarlozing, emotionele/psychische verwaarlozing en getuige zijn van partnergeweld (Definitie artikel 1 Jeugdwet).

55 000 adviezen heeft

Veilig Thuis gegeven in het 2^e halfjaar van 2019. Daarnaast heeft Veilig Thuis 67 duizend meldingen ontvangen.

De uitkomsten zijn te vinden in de losse tabellenbijlage. In onderstaande tabel worden alleen enkele kerncijfers gegeven.

Kerncijfers per Veilig Thuis-regio, 2e halfjaar van 2019*

	Gestarte adviezen	Ontvangen meldingen	Actieve casussen		Actieve diensten onderzoek		Actieve diensten Voorwaarden en Vervolg				Overdrachten ¹	
			waarvan gestart	waarvan gesloten	waarvan gestart	waarvan gesloten	waarvan gestart	waarvan gesloten	waarvan gestart	waarvan gesloten		
Totaal	54 530	66 660	79 275	51 150	47 645	4 395	3 025	3 180	7 890	6 220	6 095	96 900
Amsterdam												
Amstelland	1 605	5 820	6 110	4 580	4 200	155	125	125	525	440	465	8 880
Brabant-Noordoost	1 815	1 900	2 150	1 440	1 155	240	180	190	365	280	295	2 715
Drenthe	1 410	1 300	1 745	975	960	180	100	120	100	70	75	2 520
Flevoland	2 575	2 780	2 880	2 025	1 585	70	50	55	750	595	560	3 040
Friesland	2 655	2 320	2 575	1 720	1 535	430	325	320	355	300	275	2 975
Gelderland-Midden	2 785	1 735	2 370	1 415	1 670	165	115	130	90	70	70	3 310
Gelderland-Zuid	2 310	1 400	1 670	1 075	870	130	75	115	235	200	195	2 235
Gooi en Vechtstreek	760	790	1 085	515	490	20	20	10	335	230	215	235
Groningen	1 930	2 170	2 495	1 650	1 485	175	135	105	145	120	115	3 975
Haaglanden	3 995	5 430	5 575	4 105	3 365	530	295	405	570	420	455	8 340
Hollands-Midden	2 315	3 220	3 370	2 470	2 230	250	165	170	225	170	175	5 805
IJssel	1 335	1 245	1 460	975	825	180	110	130	305	250	195	1 305
Kennemerland	1 610	1 670	1 920	1 330	1 250	90	65	35	220	170	100	2 200
Midden-Brabant	1 600	2 095	2 185	1 435	1 285	95	75	70	290	225	230	2 795
Noord en Oost Gelderland	3 050	1 610	2 230	1 220	1 035	125	85	95	640	505	530	2 060
Noord- en Midden Limburg	1 070	1 845	2 110	1 465	1 375	80	50	35	105	70	60	895
Noord-Holland Noord	2 260	2 300	3 075	1 710	1 860	315	225	230	180	140	135	5 205
Overijssel regio Twente	1 165	1 665	1 965	1 190	690	50	35	25	280	205	150	1 980
Rotterdam-Rijnmond	4 560	7 375	8 360	5 530	5 755	75	65	60	605	510	540	11 335
Utrecht	3 325	5 440	5 635	4 735	4 420	265	190	185	450	360	350	3 455
West-Brabant	1 555	2 970	3 580	2 120	2 210	80	50	60	235	165	185	4 810
Zaanstreek-Waterland	1 315	1 225	1 405	915	715	50	35	35	110	100	100	1 070
Zeeland	1 165	975	1 120	780	690	90	75	55	85	70	65	645
Zuid-Holland Zuid	1 285	1 790	1 890	1 315	1 175	200	150	135	75	55	60	3 905
Zuid-Limburg	2 095	2 365	6 875	1 890	2 515	180	115	155	275	235	240	5 410
Zuidoost-Brabant	2 980	3 230	3 435	2 575	2 285	165	120	130	335	265	275	5 800

Bron: CBS

¹⁾ Alleen overdrachten in casussen die afgesloten zijn in de verslagperiode. Overdrachten zijn op persoonsniveau.

De tabellenbijlage bevat gedetailleerde uitkomsten, zowel landelijk als per Veilig Thuis-regio. Uit deze bijlage is onder andere af te leiden dat:

- 55 procent van de adviezen gegeven wordt aan personen die daar vanuit een beroepsmatige rol om vragen;
- 50 procent van de adviezen betrekking heeft op kindermishandeling¹⁾;
- bij 17 procent van de adviezen een conflictscheiding een rol speelde;
- 66 procent van de meldingen komt van de politie en overige justitie- en veiligheidspartners;

¹⁾ Al dan niet in combinatie met andere vormen van geweld.

- 33 procent van de meldingen betrekking heeft op partnergeweld²⁾;
- bij 1 procent van de meldingen eer gerelateerd geweld een rol speelt;
- in 50 procent van de meldingen bij de veiligheidsbeoordeling gekozen wordt voor een overdracht³⁾;
- in 4 procent van de meldingen sprake is van acute onveiligheid⁴⁾;
- in 74 procent van de afgeronde onderzoeken waarin een vermoeden van kindermishandeling is onderzocht, het vermoeden wordt bevestigd;
- 68 procent van de overdrachten naar jeugdzorg/jeugdhulp zijn.

2) Al dan niet in combinatie met andere vormen van geweld.

3) Naar het cliëntsysteem, naar het lokale veld, naar een instelling of professional die al bij het gezin of huishouden betrokken is of naar een multidisciplinair team.

4) Of een vermoeden van acute onveiligheid.

4. Duiding van de kwaliteit

De vernieuwde werkwijze van Veilig Thuis heeft onder andere geleid tot een kwaliteitsimpuls van de Beleidsinformatie Veilig Thuis. Op basis van gesprekken met Veilig Thuis is duidelijk dat de aangeleverde informatie over het 2^e halfjaar van 2019 vollediger en onderling vergelijkbaarder is dan in de voorgaande jaren en ook verbeterd is ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2019. Alle (of zo goed als alle) adviezen en meldingen die betrekking hebben op casussen uit het 2^e halfjaar van 2019 zijn aangeleverd bij het CBS. Maar vermoedelijk zijn bij sommige Veilig Thuis-organisaties de diensten, die nog zijn gestart vóórdat de administratiesystemen zijn aangepast aan versie 2.0 van het informatieprotocol, niet of niet allemaal meegeleverd aan het CBS. Het is niet bekend in welke mate dit het geval is. Er is dus enige voorzichtigheid op zijn plaats bij alle uitkomsten in deze rapportage die betrekking hebben op afgeronde diensten 'Voorwaarden en Vervolg' en 'Onderzoek'.

Net zoals bij elke overgang naar een nieuwe werkwijze en bijbehorende nieuwe inrichting van de administratiesystemen, zijn er ook in dit geval nog een aantal punten die in de komende periode verder zullen verbeteren. In de nieuwe situatie moeten Veilig Thuis-organisaties namelijk ook enkele kenmerken van adviezen, meldingen, casussen, diensten en overdrachten aanleveren die voorheen niet hoefden te worden aangeleverd (onder andere de veiligheidstaxatie en de aanvullende informatie veiligheidsproblematiek). Deze kenmerken werden in de oude inrichting van de administratiesystemen niet, of niet eenduidig, vastgelegd. Van adviezen, meldingen, casussen, diensten en overdrachten die nog in de oude inrichting zijn geadministreerd, zullen deze nieuwe kenmerken dus vaker ontbreken in de leveringen aan het CBS. In welke mate deze kenmerken ook écht ontbreken hangt af van de wijze waarop de betreffende Veilig Thuis-organisatie deze kenmerken al dan niet eenduidig administreerde in de oude inrichting én van eventuele handmatige inspanningen die vervolgens gedaan zijn om deze kenmerken alsnog toe te voegen aan de leveringen aan het CBS. Dit probleem wordt vanzelf elk halfjaar kleiner, omdat er steeds minder adviezen, meldingen casussen, diensten en overdrachten zullen overblijven die nog in de oude situatie zijn gestart. In de tabellenbijlage wordt het aantal gevallen waarin een kenmerk ontbreekt expliciet getoond (onder het label 'onbekend').

Ten opzichte van de vorige publicatie (over het 1^e halfjaar van 2019) valt op dat het aantal gevallen waarin een kenmerk ontbreekt flink is afgenomen. Dit zorgt dus voor een vollediger en duidelijker beeld.